

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

ΔΙΑ ΜΟΝΑΧΟΥ ΕΙΣ „ΚΑΪΡΟΝ“

Πρόκειται περί μιας θεατρικής ανταποκρίσεως ή όποια άνεχώρησε από τή Μόναχο, όπου διαμένει ένας θαυμαστής του αρχαίου κάλλους, συννεπώς και του κ. Μιστριώτη, κ' έφθασε στο Κάιρο, όπου εκδίδεται μία έφημερίς «Κάιρον» αποκαλουμένη και δημοσιεύουσα πλέον άλλων χρησίμων πραγμάτων, ως περί των τιμών του ζάμβακος και του αραβοσίτου, και καλλιτεχνικάς ανταποκρίσεις καμιά φορά.

Αυτό το δρομολόγιον δείχνει ή ανταπόκρισις. Δέν είνε όμως αυτό και το αληθινόν της δρομολόγιον. Διότι ή ανταπόκρισις έφυγε από τας Άθήνας και από την αίθουσα όπου ή καλλιτεχνική ξυνωρίς των κ.κ. Μιστριώτη και Σιγάλα άγωνίζεται λυσοωδώς να μäs παρασκευάζη κάθε τόσον μία 'Ηλέκτρα, ή μία 'Αντιγόνη ή μία Μήδεια, όμιλούσας Κινέζικα—έφθασε στο Μόναχον μαζί με τον κ. Ν. Κυπαρίσσην, ύπότροφον του Πανεπιστημίου και θαυμαστήν του κ. Μιστριώτη—και απ' εκεί, διά Μονάχου διπλ., διασχίσασα βουνά και κάμπους και διαπλεύσασα θαλάσσας και ποταμούς κατεστάλαξε στο Κάιρον, όπου έλούσθη στα νερά του Νείλου, άνεπαύθη υπό τους φοίνικας και άρχισε να χύνη κροκοδείλια δάκρυα για τα χάλια του συγχρόνου θεάτρου και ιδιαιτέρως για τα χάλια της Ν. Σκηνής.

Αυτό είνε το πραγματικό της δρομολόγιον. 'Αν αναλάβετε δε και τα δάκρυά της θα τα εϊρήτε γεμάτα από Μιστριωτίτιδα—μια περικοπή της ανταποκρίσεως: «Μόνον ό γίγας της 'Επιστήμης κ. Μιστριώτης και ή ύπ' αυτών εταιρία εργάζεται εθνικώς»—άφοι χύνονται από μάτια τα όποια μόνον τον κ. Μιστριώτην έθνήμαζαν επί σειράν έτών ως τον κατ' έξοχήν ιεροφάντην της σκηνικής Τέχνης και μόνον από τους κεκάλιεσ πνεύματους οριοτικούς του λόγου—ω στο μυδιόσυνάλεκτάδαι και ρακιοσυρραπτάδαι και ή οϊα ή το!—συνεκινούντο κ' εδάκρυζαν.

Δυό είνε τα τρωτά σημεία της Ν. Σκηνής, κατά τον κ. 'Επιστολογράφον του «Καίρου». Τα δυό, κατά την γνώμην μας, φωτεινότερα σημεία της.

Πρώτον διότι μäs έδωσε την «'Αλκιστιν» του Εύριπίδου «εις γλώσσαν τσολάνικη» και

δεύτερον διότι έπροτίμησε πάντοτε ξένα έργα «ένω έχομεν πλείστα νεώτερα δράματα, Βερναρδάκη, Δημητρακοπούλου, Καλοστύπη, Ραγκαβή, 'Αντωνιάδη, Νικολάρα κλπ. έξ όν ή δυνατό να καταρτίση εθνικόν δραματολόγιον έξοχον».

Απάντησις πληρωμένη: 'Η τσολάνικη γλώσσα, στην όποιαν μετεφράσθηκε ή «'Αλκιστις» — και ή όποια δέν ήμπορούσε παρά να μίν άρέση στον κ. Μιχαλάκην 'Αργυρόπουλον της Σμύρνης και δέν ήξεύρομεν και σε ποιόν άλλο κύριον Μιχαλάκην ή κύριον Νικολάκην του Καίρου και του Μονάχου—είνε ή ζωντανή, ή εθνική, ή ποιητική μας γλώσσα, ακριβώς ή γλώσσα που κατώρθωσε το θαύμα αυτό, να μäs φέρη πάλι πίσω από τους τάφους των αιώνων τον Εύριπίδην και να μäs τον παρουσιάση ως ποιητή ζωντανόν και όχι ως παυσανίαν δημοδιδάσκαλον, όπως μäs τον παρουσίασε με την μιγαγιάτικα Μήδεια του ό κ. Μιστριώτης και το κοπάδι του.

'Αν ή γλώσσα αυτή δέν κατώρθωσε να συγκινήση τον κ. 'Επιστολογράφον του «Καίρου» και τον κύριον Μιχαλάκην της Σμύρνης, τόσο το χειρότερον γι' αυτούς. Εά 'πη πώς ή ψυχή τους είνε κλεισμένη μέσα σε τσαροχόπετο.

Για το δεύτερον, την περιφρόνησιν της λίστας των 'Εθνικων ποιητών,—από την όποιαν άδικως και παραλόγως παρελείθη ό κ. Περσιάδης, ό κ. Καραβίης της «Μακεδονίας» και ό τμηματάρχης του τελωνιακού τμήματος του 'Υπουργείου των Οικονομικών κ. 'Ανδρικόπουλος με τα δυό 'Εθνικά δράματά του, την «Μπουμπουλίνα» και το «'Αρκάδι»—ή Ν. Σκηνή συγχαρητηρίων είνε άξία, και όχι άνειδησμών κ' επίθεσεων.

'Όσο δε ό κ. Κυπαρίσσης κ' άν φωνάζη πώς «άπεδοκίμασε, άποδοκιμάζει και θ' άποδοκιμάζη το θέατρο του κ. Χριστομάνου», δέν θα κατορθώση να πείση κανένα, μ' όλην την βαρύτητα που έχει ή γνώμη του και ή άποδοκιμασία του, ότι ή Ν. Σκηνή, ή όποια διατρέχει άκόμη την βροφικίν της ηλικίας, δέν θα χρωσιμεύση ως ό 'Ηρακλής της θεατρικής μας κόπρου, άν εξακολουθήση να μäs δίνη μεταφράσεις σαν την «'Αλκιστιν» και ξένα δράματα σαν την «'Αγριόπαπια» του 'Ίψεν με μία Πασαγιάννη και σαν το «Κράτος του Ζόφου» του Τολστόν μ' έναν Λέοντα.

Ο κ. ΚΟΣΜΑΣ

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ & ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΘΕΛΟΜΕΝ

να γράψουμε διό λόγια για την καινούργια έπιφυλλίδα που θαρχίσουμε την Κυριακή. 'Όχι για να τη δικαιολογήσουμε, ούτε για να την συστήσουμε στους αναγνώστες μας. Το πρώτον είνε περιττό.—'Ο «Γίμων» του Λουκιανού μεταφρασμένος σε ζωντανή, σε φιλολογική γλώσσα, δέν έχει ανάγκην από δικαιολογίες. Περιττό και το δεύτερον, άφοι ό «Νουμάς» έχει κάθε δικαίωμα να υπερψηφανεύεται, διότι κατώρθωσε σε τόσο λίγο χρονικό διάστημα να έλθη εις πλήρη συνεννόησι με τον εκλεκτό κύκλο των αναγνωστών του. 'Ο,τι έδημοσιεύσαμε έως τώρα, το έπεδοκίμασαν, είμασθε δε βεβαιότατοι πώς κ' ό,τι άλλο δημοσιεύσουμε στο μέλλον, θα το έπιοδοκιμάσουν.

Θέλουμε όμως να γράψουμε δυό λόγια, για να πούμε μια αλήθεια μεγάλη, ή όποια μäs έσπρωξε να προτιμήσουμε για έπιφυλλίδα τον Λουκιανόν σήμερα και δέν ήξεύρομεν ποιόν άλλον αρχαίον συγγραφέα αύριον: Καμαρόνουμε γι' άπόγονοι των αρχαίων 'Ελλήνων κ' όμως από τους προγόνους μας άπέχουμε τόσο πολύ, όσο δέν απέχει κανένας άλλος λαός σήμερα. Και τούτο το χρωστάμε στο σχολείο, το όποιον άγωνίζεται λυσοασμένα να μäs σπρώχνη μακριά από το αρχαίον πνεύμα, άφοι τους αρχαίους συγγραφείς με τα σχόλια, με τις έρμηνείες και με τον εθνοκτόνο τρόπο της διδασκαλίας τους, μäs τους παρουσιάζει σχολαστικούς λογοκόπους, καταλλήλους μόνον για την έφαρμογή των κανόνων του Συντακτικού και της Γραμματικής.

Πόσο μäs ζημιώνει αυτή ή «έπιθεβλημένη» έχθρα μας με τους αρχαίους συγγραφείς, τή βλέπουμε άν αναλογισθοίμε πόσο κερδίζουν όσοι σχετίζονται θερμά μαζί τους. Κι όμως κανένας πατριωτικός και κανένας φιλολογικός και κανένας βιβλιοεκδοτικός σύλλογος—σύλλογος προς διάδοσιν όφελίμων Βιβλίων, Βιβλιοθήκη Μαρσαλή κτλ.—δέν ανέλαβε άκόμη το πατριωτικώτατο αυτό έργον, να γκρεμίση την πρόληψιν του σχολαστικισμού ή όποια βαρύνει τάθανατα άριστουργήματα των 'Ελλήνων, και να μäs τα παρουσιάση ζων

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ

Τ' ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΙΩΝ ΜΑΣ

Και λησμονείται τόσο ό κ. Μπόεμ, όταν γράφει, που κάποιους ξένους έρισμούς τους συγχολεί άνευείδητα και με τρόπο, που χωρίς να θέλει δείχνει πως δέν είνε δικό του. Λέει κάπου: «ά π ό τ ή ν σ κ ο τ ε ι ν ή ν και θ λ ι β ε ρ ω σ λυρικόν σ κ έ ψ ι ν του Βωδελίερ» κ' έργότερα λέει πάλι «ά π ό τ ή ν θ λ ι β ε ρ ω σ κ ο τ ε ι ν ή ν σ κ έ ψ ι ν του Καμπύση». Νομίζω πως δε χρειάζονται περισσότερα για να νοιώσουμε πως είνε ό τρόπος της έργασίας και του κ. Μπόεμ, ούτε είνε ανάγκη να άρκεδαιόσουμε 'Ελληνικές και Γαλλικές φράσεις, για ναποδείχτει ή συστηματική άντιγραφή, γιατί μπορεί τή ίδια πράγματι να λέγονται μ' άλλα λόγια κ' όμως να μίν παραλλάζουν ούτε στη παραμικρή τους λεπτομέρεια.

'Αφίνοντες κατά μέρος την Άλλη κριτική του μελέτη για τον 'Ίψεν, που και ό πιο στραβός νοιώθει άμείως πως είνε γραμμένη, θα κάνω μια έξομολόγηση, που έν δέν την έκανα μιά κ' άρχίηται να λέω του καθενός

τις άμαρτίες, μου φανέντα: πως θάχα πάντα μεγάλο βάρος στην ψυχή μου.

'Από τους σημερινούς μας λογίους έτυχε κ' εγώ να γωρίσω κάποτε τή μακαρίτη Καμπύση—ώ τή θλιβερή ένθύμηση—και να μιλήσω μαζί του λίγο για φιλολογία ή για ναμια πού άληθινός να μου κάνη μάθημα φιλολογίας σε δυό-τρεις συνάντησές μας στο σπίτι του. Μου τον είχε συστήσει κάποιος κοινός φίλος κ' εγώ με την πρώτη ευκαιρία έφερα την όμιλία μας άπάνου σε φιλολογικό θέμα, θέλοντας ν' άκούσω κ' από το στόμα του μερικές από κείνες τις θαυμάσιες και πρωτότυπες ιδέες, που έρχοντο στο χροί και δημοσίευσε στα βιβλία του και σε περιοδικά. Τήν πρώτη μέρα ό λόγος ήτανε άπάνου στη Ρούσικη φιλολογία, που άφορμή μäs έδωσε κάποιον μυθιστόρημα του Δοστογιέφσκη. Και τον άκουα βουδός δυό δλίκερες ώρες να μου λέει για το Ρούσικο πνεύμα, τή Ρούσικη φιλολογία, την επίδρασή της στα παγκόσμια γράμματα και το μέλλον που φαίνεται ναχρει. Και σ' άλλη συνάντησή μας μούπε για τον 'Ελληνα φιλόσοφο του ΙΔ' αιώνα Γεώργιον Πλήθωνα Γεμιστό και για τή Γερμανική και Σκανδιναυική φιλολογία. Τα μαθήματά του αυτά μούμεναν ριζωμένα στο νοι και τάχα γά ένν μεγάλο έφόδιο στη διάβασιν μου και μια γλυκειά ένθύμηση ύστερ' από το θάνατό του.

Μιά μέρα όμως βλέπω ξάφνου σε κάποιον έφημερίδα ένν άρθρον για τή Ρούσικη φιλολογία κ' όσο το διάβηζα τόσο ζωντανέουν μπροστά μου τά λόγια του Καμπύση. Σκέ-

πτηκα ότι ή οικογένειά του δημοσιεύει για να μη χυθούσ όσα έφηκε σε χειρόγραφα. Μά όταν έφτασα στην ύπογραφή έμεινα κατάπληχτος. Δέν ήταν του Καμπύση! Στη θέση του έβλεπα το όνομα του Μπόεμ. Και δέν ήταν αυτό μόνο. Και τον Γεμιστό τον είχα ιδεί κάπου άλλο να παινιέται από το Μπόεμ και τή Γερμανική και Σκανδιναυική φιλολογία όσα είχ' άκούσει τάζα γεμμένα από τον ύδω. Και τότε θυμήθηκα ότι ό Μπόεμ κ' ό Καμπύσης έβγαζαν μαζί το «Διόνυσον». Κι όσο ζούσαν ό άλησημόνητος σωστός φιλόλογος θάν τάλεγε στο συνεργάτη του όπως τζπε και σ' έμένα, ίσως και σ' άλλους. Τις ιδέες του Καμπύση και τις γνώσεις, άν τις είχεν άκούσει ποτέ κανείς, θα τις βρεί και σ' άλλα έργα του κ. Μπόεμ. Με τέτοιο τρόπο και ποιός δε βγαίνει σοφός!

Και τώρα πριν πάμε παρακάτω, μου φανέντα πως είνε ανάγκη να πω δυό λόγια για κάποιον άλλο ζήτημα κ' έτσι να καθοριστούν καλλίτερα μερικά πράγματα, απ' όσα είπα κ' απ' όσα θα πω. Λέγοντας, πως ό τάδες κ' ό δείνας 'Ελληνικας λόγιος πήρε απ' αυτόν ή εκείνο τή ξένο συγγραφέα ιδέες και φράσεις, δε συγγίω καθόλου τήν άντιγραφή με την επίδραση. Άλλο τή ένν κ' άλλο τή άλλο, καθώς ξέρουμε όλοι. 'Η επίδραση μπορεί να διακρίνεται από χίλια μιλια μακρυά μ' γι' αυτό δε μπορεί να κατηγορηθεί κανένας συγγραφέας. 'Ισα-ίσα θέναι και καύχημα

τανά, μεγάλα, γεμάτα, ωμορφιά και δροσιά όπως είναι, χρησιμοποιότα όχι μόνο για την φιλολογική μας αναγέννηση, αλλά και για την Έθνη.

Εγείναν μερικά πειράματα και είδατε πόσο επέτυχαν. Ο Παύλος και ο Παύλως με τις ζωντανές μεταφράσεις του Όμηρου, ο Καλοσοφός με την μετάφραση των εϊ'υλίων του Θεοκρίτου, ο Ζουφός με την μετάφραση των «Νεφέλων», ο Χριστομάνος με την «Αλκίσι» και τόσα άλλοι ακόμη λόγοι που έσοκρόπισαν έδω κι' εκεί, έπάνω σ' αυτό το ζήτημα, εργασία πατριωτική κ' εύσυνείδητη, μας έγνωρίσαν περισσότερο με το άρχαϊόν πνεύμα από όλους τους σοφούς σχολιαστές και τους έλλογιμοτάτους έρμηνευτές των άρχαϊών κειμένων.

Για να νοιώσης, για να αισθανθής, για να νιώσεις ένιν άρχαϊό συγγραφέα, πρέπει να τον ίδιος ζωντανό προστά σου. Και ζωντανό μόνον ή Έθνηκή μας γλώσσα, ή δημοτική, θα σου τόν παρουσιάσει. Στην γλώσσ' αυτή είναι μεταφρασμένο από τον κ. Ηλία Βουτιερήδη και τό άμίμητο κομμάτι του Λουκιανού που την Κυριακή θα τας προσφέρουμε.

ΔΕΝ ΗΜΠΟΡΟΥΜΕ

να κρύψουμε την χαρά μας, διότι ο Τύραννος δεν μας έστειλε βουλευτήν του τον κ. Δραγουμήν. Όχι διότι ο κ. Δραγουμής δεν πρέπει να είναι στο Έθνηκό λογοκοπήριον τής έδου Σταδίου, — αφού έχει κ' αυτός, καθώς τόσοι άλλοι έπιφανείς συνάδελφοί του, τό χάρισμα του λόγου — αλλά διότι φρονούμεν ότι έπρεπε να δοθί, έστω και διά Τυραννού, τό σκληρό αυτό μάθημα στον κυριώτερον δημιουργόν τής Σανίδα.

Όλοι τό είδαν και όλοι τό ώμολόγησαν πώς αν ο κ. Δραγουμής δεν εδιάζετο τόσον να γίνη πρωθυπουργός αλλά συνέπραττε στις τελευταίες έκλογές με τους Αντιδηλιγιανικούς, θάρχονταν πιθανόν ο κ. Δηλιγιάννης και πάλι στην Αρχή, όχι όμως και με την Σανίδα, την όποιαν εγέννησαν οι δεκατρείς τής Αττικής τή μαιευτική έπεριβίσει του κ. Δραγουμήν.

Έπρεπε να τιμωρηθί για αυτό κ' έτιμωρήθηκε. Μπράβο στους Τυραννείτες!

ΤΟΥΣ ΠΥΡΓΙΟΥΣ

θα τους δούμε επί τέλους έδω κανένα πρωί, ή

έκείνου που μόρεσε να μπει τόσο βλάεικ στην ιδέα ενός μεγάλου δικαίου τής Τέχνης και να τον ακολουθήσει πιστά σ' όλη τή μέθοδο τής σκέψης του και τής εργασίας του. Έπίδραση βλέπω πολλή στο δικό μας τον Παλαιό από ξένους σε πολλά έργα του. Μά ποιος θά τολμήσει να του πει και πώς τους αντίγραφες; Και στον Καμύση ή επίδραση του Έψεν είναι φανερή στα πρώτα έργα του και του Νίτσε στα τελευταία του. Μ' απ' αυτό τί δείχνεται; Ότι ο Καμύσης είχε τόση δύναμη δημιουργίας μέσα του κ' ήταν τόσο δυνατό κεφάλι, που σε λίγο καιρό μόρεσε να γίνει χαλαστής τής ψευτιάς και τής άνειλικρίνειας στην Τέχνη και πλάστης μιας ξεχωριστής φιλολογικής εργασίας, που σπαρταράει από ζωή, δύναμη, σκέψη.

Ο συγγραφέας που δεν έχει την άπόλυτη δημιουργική δύναμη μέσα του, όταν διαβάζει άλλους γίγαντες τής Τέχνης, πρέπει να έχει πολύ δυνατό μυαλό για να ξεφύγει από τό δίχτυα τής μηχανικής, που άπλώνει γύρω του ή ώμορφα τής ξένης ιδέας, άλλως δίνεται σ' αυτά κ' ό,τι θά γράψει ύστερα θάνε πάντα ξένο. Ζωντανό παράδειγμα στη σημερινή μας φιλολογία έχουμε τον κ. Νιρβάνα, τον κ. Έπισκοπόπουλο, τον κ. Ξενοπούλο, κ' άλλους πολλούς.

Ξανάγραφα τ' όνομα του κ. Νιρβάνα και μόρεσε στο νού άμέσως ή τελευταία του κριτική, πούγραψε για τον ποιητή κ. Ι. Γρυπάρη στο περιοδικό «Κριτική». Μελετη-

όλο θα μας άπειλούν κι' αυτοί πώς όλο θάρχουν, χωρίς και να ξεκινήσουν ποτέ από τον τόπο τους;

Η Συνταγματική αυτή όπερέττα δεν πρέπει με κανένα τρόπο να βληθί. Την λαχταρούμε, θέλουμε να την δούμε κ' ό μή μας την στερήσουν, για όνομα του Θεού! Η ένοπλος διαδήλωση του Πύργου και τά άνεργικά κινήματα των Παργαλιάνων, δεν μας φθάνουν. Θέλουμε και την έστρατεία. Θέλουμε να δούμε και τά Σταφιδικά φουάττα στην Πρωτεύουσα.

Έχει τόσο ανάγκη ο κ. Δηλιγιάννης, από κάτι που να τον ρυμουγκήση κ' έχουμε τόση ανάγκη και μεις από κάτι που να δώση τέλος στο Σταφιδικόν ζήτημα, τό όποιον άποσταφίδιασε πιά τό μυαλό μας! Η οι Πύργιοι λοιπόν έδω ή έμεις στο Πύργο. Άλλη λύσις δεν χωρεί, έτσι δ' έλυσε και τό ζήτημα του μη κινουμένου βουνού και ο Μωάμεθ.

ΝΕΟΣ ΕΡΜΗΣ

άνεκαλύφθη, όχι στην Όλυμπία, ούτε στον βυθόν τής θάλασσας των Αντικυθήρων, αλλά στον βυθόν του «Πύργου» μιας εβδομαδιαίας Έκκλησιαστικής εφημερίδος, ή όποια εκδίδεται από τινος έδω από ένα όμογενή διαπρεπέστατον λόγιον.

Ο Έρμης αυτός είναι ο ποιητής κ. Βαριλέντης, ο όποιος κατά την άμίμητη του «Πύργου» περιγραφήν, «έχει πράγματι τί τό προσομοιάζον αυτόν προς τον Έρμη, ίδιον όταν περιπατή έσκυμμένος προς τά δεξιά επί τής ράβδου του, του κρηκείου των ποιητών».

Όστε οι ξένοι πιά που θά έρχουντ' έδω, θά έχουν να θαυμάζουν δύο όμώνυμα άριστουργήματα: Τόν Έρμη του Πραξιτέλους στην Όλυμπία και τον Έρμη του κ. Κατσηγιαννάκογλου στην πλατεία του Συντάγματος.

Κ' ΕΝΑΣ

διάλογος τής έποχής.

— Μπρά! τέτοια ώρα και συνεδριάζει άκόμα ή Βουλή;

— Βλέπεις κ' αυτή, σαν τό θέατρο, δίνει δυό παραστάσεις. Μιά άπογευματινή και μία νυχτερινή...

— Καλά όλ' αυτό! Μά έτσι στα βουδά; Δεν μπορούσαν οι εύλογημένοι να έχουν μέσα και μια όρχήστρα για τά διαλείμματα;

ΔΗΛΩΣΙΣ

Φύλλα περασμένα του «Νουμά» πωλούνται εις τό Κεντρικόν Πρακτορείον των Έθνημορίδων και εις τά κιάσκια των πλατειών Συντάγματος Όμοιοίας, Έθνηκής Τραπεζής, Βουλής και Υπουργείου Οικονομικών.

μηνή αληθινά κριτική και γραμμένη με τρόπο, που ξεφεύγει από κάθε τέτοιου είδους ρουτινιερική εργασία, πούχει τό χάρισμα να σε κάνει να νοιώσεις ποιός είναι ο ποιητής που κρίνει, και να γνωρίζεις άρκετά τό έργο του, κ' ό μήν τής εις διαβάσει: όλο.

Και για αυτό τό λόγο άκριβώς τό λέω με λύπη μου, πώς κ' έδω οι ξένες ιδέες και σκέψεις δέ λείπουν. Έχουν άρκετό μέρος στην ώμορφη κρίση. Φαίνονται σε πολλές μεριές τά όνόματα του Γκυγιώ — άχ, αυτός ο Γκυγιώ και σε πόν κριτικό μας και ψευτοφιλόσοφο δεν ήρθε για σωτήρα! — του Μύλεφελδ, του Τζίν, του Βαιν. Μά είναι και κάποιες άλλες μεριές, που δέ φαίνεται ποιός είναι ο πατέρας τους ο σωστός. Ξάφου σ' ένα μέρος ο κ. Νιρβάνας λέει: «Μέσα εις τους άπλους και άτελείς ορούλους τής πρωτογενούς ποιήσεως των λαών κρύπτονται συχνά όλα τά πλούσια ποιητικά στοιχεία τής σοφής τέχνης και από τά πλουσιώτερα και ποικιλώτερα στοιχεία μιας σοφής αισθηματικής ψυχής άποτελείται πάλιν τό άπλούν και άφελές, αλλά πλούσιον ποιητικόν πλάσμα. Δι' αυτό ή γνησιώτερη άδελφή τής μεγάλης τέχνης είναι αυτή ή νηπιώδης και κύθρημος τέχνη των λαών. Και δι' αυτό αι έκλεκτά ψυχαί αι συνειθισμένοι να έντροφυόν εις τής μεγάλης τέχνης τ' πλάσματα μόνον εις την δημοτικήν ποιητικήν δημιουργίαν ήμπορούν να εύρουν άκόμη μίαν αισθητικήν άπόλαυσιν συγγενή προς εκείνην...» Για τό ίδιο ζήτημα μιλάει και ο Τζίν στην «Ιστορία τής Άγγλικής

Η ΚΟΙΝΗ ΓΩΝΙΜΗ

„Η ΝΙΚΗ ΤΟΥ ΛΕΩΝΙΔΑ“

Φίλτατε «Νουμά»,

Διά την «Νίκη του Λεωνίδα» δεν έχει δικιον ο έπιφυλλιδογράφος σας κ. Προκλής Ηλιόπουλος, ο όποιος τόσον καλά και τόσον φωτεινά μας τά ειπεν έως τώρα διά τόσες άλλες νίκες φιλολογικές. Η «Νίκη» του κ. Άννίνου δεν είναι παρμένη από τον «Σαμψωνάκη» του Πώλ δε Κώκ. Ο κ. Μπάμπης δεν έκοπίασε να μετασκευάση τό ρομάντζο εις κωμωδίαν. Εύρηκε την κωμωδίαν έτοιμη και την μετέφρασε σχεδόν άυτόλεξεί.

Ο Αϊμίλιος Πώλ, Αυστριακός, έχει γρ ψει τον «Gold-Onkil» δηλ. τον «Πλούσιον θειον», κωμωδίαν παρασταθείσαν τό πρώτον εν Βιέννη εις τή 1861. Τό κείμενον που έχω εις χείρας μου αναφέρει ότι ή κωμωδία αυτή έχει μεταφρασθή Γαλλιστί και Ιταλιστί, από τό Ιταλικό δέ την έπηρε και ο κ. Άννινος, αφού, ως όρθότατα παρατηρεί ο κ. Προκλής Ηλιόπουλος, ή Ιταλική φιλολογία έχει δώσει γενναιωτάτην έπιχορήγησιν εις τον κ. Έλληνα συγγραφέα.

Βλέπετε λοιπόν, ότι ο κ. Άννινος δεν είχε καμμίαν ανάγκην να καταφύγη εις τον Γάλλον Πώλ (δε Κώκ) αφού υπήρχεν ο Αυστριακός Πώλ, ο όποιος του είχε και την πλοκήν τής κωμωδίας του έτοιμη.

Αν θέλετε, προσθέσατε κ' αυτό: ότι ο κ. Άννινος από την κωμωδίαν του Πώλ, έβγαλε δύο έργα, διαχειρισθείς ως άριστα την έπιχείρησιν: Τήν «Νίκη του Λεωνίδα» και τούς «Παραθαυμένους», αφού τής κωμωδίας του αυτής ή ύπόθεσις εύρίσκειται, στριμωγμένη μέσα στις σελίδες του Gold-Onkil.

Μεθ' ύπολήψεως

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΤΗΣ

Υ. Γ. Ο Πώλ είναι γνωστός εις τό Έλλ. Δημόσιον, διότι μίαν άλλην κωμωδίαν του, τους «Παλητάσους» την μετέφρασε ο κ. Σπ. Μαρκέλλος και την παρέστησε ο θίασος Κοτοπούλη

Ο ίδιος

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

— Με τό δωδέκατον τεύχος που έλάβαμε προχθές άκόμη, εκλεισε ο πρώτος τομος του καλλιτεχνικώτατου, υπό έποψιν εικόνων, χάρτου και έκτυπώσεως, περιοδικού ή «Ανατολή», τό όποιον διευθύνει με τόσην έπιτυχίαν

φιλολογικός» εκεί που εξετάζει την δημοτική ποίηση του Άγγλοσάξωνκού λαού και λέει, πώς ή ποίηση αυτή ή βάρβαρη και φανταστική με τή βλαβεία ποιητική ασάφεια, ή γεμάτη πάθος και έκσταση, με τό σκοτεινό άίσθημα είναι πιο ποιητική και έχει μέσα τής όλη τή δύναμη τής τέχνης και παρακάτου απ' αυτά «τόσο δυνατά και καθαρά μιλάει στην ψυχή, τόσο βαθειά τή συγκινεί με τις λέξεις τής, που είναι όλο νόημα» σαν αυτή καρμιά άλλη ποίηση δεν έρμηνεύει τις συγκινήσεις και τους ένθουσιασμούς αυτού που κλειούμε μέσα μας...» Άλλο ο κ. Νιρβάνας λέει: «... Ότι ο νέος ποιητής άνήκεν εύθύς από την πρώτην του εμφάνισιν εις την τάξιν των ποιητών, εις τους ποιητάς έκε τους, εις τους όποιους άκριβώς ένεκε των άρετών αυτών τής μορφής και τής προοιδομένης γεπολόγου και ύπομονητικής επεξεργασίας άπεδόθη, από τους ξεχωρίζοντας την μορφήν από την ούσιαν άλλου και έδω, ο χαρακτηρισμός τής ψυχρότητος, τής άπειας και τής άπουσίας του κυρίως έννοουμένου λυρισμού...»

ΠΡΟΚΛΗΣ Δ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

(άκολουθεί)